

# **ÎMPRUMUTURI LEXICALE ROMÂNEȘTI ÎN GRAIUL SÎRBESC DIN CLOCOTICI, JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN**

VICTOR VESCU

Prin apariția monografiei dialectale a regretatului academician Emil Petrovici, *Graiul Carașovenilor*<sup>1</sup>, dialectologia sîrbocroată s-a îmbogățit cu o serie de date de neprețuită însemnătate pentru cunoașterea unui stadiu arhaic în evoluția limbii sîrbocroate, pentru studiul modului de dezvoltare a graiurilor izolate, efectelor bilingvismului.

Deși materialul tratat în această lucrare se ocupă de graiul uneia dintre localitățile carașovene, comuna Carașova, el se referă uneori și la graiul altor localități „carașovene”, mai ales în cazul existenței unor deosebiri<sup>2</sup>.

După cum se știe, una dintre principalele trăsături ale graiului carașovenilor este păstrarea deosebirii între vechiul *ě* și *e* ( $< e, ě$ )<sup>3</sup>. Această trăsătură este comună pentru toate cele șapte localități carașovene, alături de alte arhaisme, cum ar fi păstrarea lui *l* vocalic (*l*), a lui *l* final (*-l, -l-*), a africatei *č*, a grupului *čr*, etc.<sup>4</sup>

În graiul din localitatea Clocotici se păstrează și ierul (*b*), care la Carașova se vocalizează în *a* (*kat* „kad”), iar la Ravnic în *e* (*ket*)<sup>5</sup>. Acest fenomen duce la diferențieri și în sistemul fonologic al fonemelor vocalice ale graiului, sau mai bine zis, graiul are două sisteme fonologice. Graiul din Carașova, Ravnic și Iabalcea are un sistem de șase foneme vocalice:

|   |   |
|---|---|
| u | i |
|   | ě |
| o | e |
| a |   |

<sup>1</sup> E. Petrovici, *Graiul Carașovenilor*, București, 1935.

<sup>2</sup> *Ibidem*, p. 81, nota 3.

<sup>3</sup> *Ibidem*, p. 64–79.

<sup>4</sup> Vezi *op. cit.*, p. 84–89, 97, 112, 115.

<sup>5</sup> Vezi *op. cit.*, p. 81, nota 3 și V. Vescu, *Fonetisme arhaice în graiurile sîrbocroate din regiunea Banat*, Rsl. VII. 1963, p. 198–199.